

خلاصه ی مقاله

عنوان مقاله:

مقایسه مهارت های اجتماعی دانش آموزان دبیرستانی نابینا، ناشنوا و عادی شهر تهران.

نویسنده مقاله: دکتر اسماعیل بیابانگرد - بهار ۱۳۸۴

تهیه خلاصه مقاله: امین جوانمرد

خلاصه:

در این مقاله، بین سه گروه هدف نابینا، ناشنوا و عادی، مهارت های اجتماعی مورد ارزیابی و پژوهش واقع شده است. هدف این پژوهش مقایسه مهارت های اجتماعی دانش آموزان نابینا، ناشنوا و عادی است. ۳۰ دانش آموز نابینا، ۳۰ دانش آموز ناشنوا و ۳۰ دانش آموز عادی دبیرستانی به طریق نمونه گیری تصادفی در تهران انتخاب شده است.

بر روی این دانش آموزان، مقایسه مهارت های اجتماعی اجرا شده است. پس از جمع آوری داده ها و تحلیل و تفسیر آن ها، نتایج نشان داده است که مهارت های اجتماعی دانش آموزان عادی به طور معنی داری بهتر از دانش آموزان نابینا و ناشنوا است. همچنین مهارت های اجتماعی دانش آموزان نابینا به طور معنی داری بهتر از دانش آموزان ناشنوا است.

در سه خرده مقیاس مهارت های اجتماعی، یعنی همکاری، قاطعیت و خویشتن داری نیز همین نتیجه بدست آمد.

توضیحاتی پیرامون مهارت اجتماعی:

مهارت اجتماعی مجموعه رفتارهای آموخته شده است که فرد را قادر می سازد با دیگران رابطه اثربخش داشته و از واکنش های نامعقول اجتماعی خودداری کند. رفتارهایی مثل همکاری، مشارکت با دیگران، کمک کردن، آغازگر رابطه بودن، تقاضای کمک کردن، تفریق و تمجید از دیگران و قدردانی کردن، مثال هایی از این نوع رفتار است.

فراگیری این رفتارها و ارتباط اثربخش برقرار کردن با دیگران، یکی از مهمترین دستاوردهای دوران کودکی است. کودکانی که مهارت اجتماعی کافی کسب کرده اند در ایجاد رابطه با همسالان و یادگیری در محیط آموزشی موفق تر از کودکانی هستند که فاقد این مهارت هستند.

توضیحاتی پیرامون ابزار جمع آوری داده ها در این پژوهش:

در این پژوهش، برای سنجش مهارت اجتماعی از مقایسه درجه بندی مهارت اجتماعی گرشام و الیوت استفاده شده است. این مقایسه رفتار اجتماعی دانش آموزان را که تأثیر بسزایی بر عملکرد تحصیلی، پذیرش میان همسالان و رابطه وی با معلم دارد از دید چند ارزیاب بررسی می کند.

مقایسه مهارت اجتماعی شامل سه فرم ویژه ارزیابی توسط والدین، معلمان و دانش آموزان است. هر یک از فرم های مقایسه را می توان به تنهایی یا توأم به کار گرفت. چون معلمان از مهم ترین منابع کسب اطلاع در زمینه رفتار و کفایت دانش آموزان هستند. از این رو در پژوهش حاضر فرم مورد معلم مورد استفاده قرار گرفته است.

در این پژوهش، فقط از بخش مهارت های اجتماعی آن که مشتمل بر رفتارهایی نظیر همکاری، قاطعیت و خویشتن داری است استفاده شده است. این بخش ها به صورت خرده آزمون ارائه شده اند و از جمع نمرات این خرده آزمون ها نمره مهارت اجتماعی حاصل می گردد. خرده آزمون ها شامل همکاری، قاطعیت و خویشتن داری است.

در این تحقیق میانگین مهارت اجتماعی در دانش آموزان عادی، ۷۴، در نابینا ۴۴/۴ و در ناشنوا ۳۶/۷ بدست آمده است.

در این تحقیق، بر این اساس مهارت اجتماعی دانش آموزان عادی بیشتر از دانش آموزان ناشنوا و نابیناست. همچنین مهارت اجتماعی دانش آموزان نابینا بیشتر از دانش آموزان ناشنوا است.

علت اصلی این تفاوت ها در این سه گروه این است که در دوران یادگیری مهارت های اجتماعی، کودکان ناشنوا همانند کودکان نابینا از برقراری رابطه با محیط عاجزاند، قادر به فهم کامل توضیحات اطرافیان و مریبان نیستند و نمی توانند نیازهای خود را بیان کنند.